

[Nástroj NKlink obohatí autoritní záznamy](#) [1]

Autor:

- [ŠŤASTNÁ, Petra](#) [2]

Číslo:

- [2022, ročník 31, číslo 2](#) [3]

Rubrika:

- [Trendy v knihovnách](#) [4]

Klíčová slova:

- [Národní knihovna ČR](#) [5], [Wikidata](#) [6], [Wikimedia ČR](#) [7]

Pro knihovníky je autoritou nejen kapacita v oboru nebo obecně uznávaná osobnost, ale také soubor autoritních záznamů sloužících k jednoznačné identifikaci osob, korporací, názvů, geografických pojmů či věcných témat v rámci katalogizačního zpracování.

Proč jsou autoritní záznamy důležité

Autoritní záznamy mají svá specifika. Obsahují preferovanou (autoritní) podobu záhlaví, a zároveň podchycují další odkazové varianty, které by mohly být vyhledávány. Uvádějí jejich vzájemné vazby tak, aby vždy uživatel našel to, co hledá. Autoritní záznamy si zakládají na ověřených a řádně citovaných informacích. Jejich znakem je stručnost a výstižnost. Cílem je najít a identifikovat tu správnou publikaci. Nenabízejí tak sice podrobné informace typu encyklopedických hesel, ale mohou rozšiřovat svůj záběr o propojení na další zdroje, které tyto informace nabízejí – obvykle na hesla ve Wikipedii nebo na další zdroje, které mohou obohatit autoritní záznam. Jejich paleta je široká a pro každý typ autority se hodí jen některé.

Nástroj NKlink jako prostředek pro obohacování autoritních záznamů

Přidaná hodnota k autoritním záznamům je vítána, nejlépe pokud je možné svěřit ji automatizovanému nástroji. V případě autoritních záznamů jeden vznikl v návaznosti na [Wikidata](#) [8] – strukturovanou, volně dostupnou databázi všeho, která je čitelná strojům i lidem. Nástroj nese jméno NKlink, vytvořil ho [Petr Kadlec](#) [9] a je k dispozici pod otevřenou licencí. Podrobné informace najdete na adrese <https://nklink.toolforge.org/> [10]. Nástroj umožňuje v různých databázích (primárně katalogích knihoven), které obsahují identifikátor národní autority, zobrazovat na základě propojení odkazy na další zdroje informací. Vychází z údajů uvedených v položce Wikidat. Jinak řečeno – pokud je identifikátor autority uveden v položce ve Wikidatech společně s dalšími identifikátory, je na základě této vazby možné zobrazit odkaz přímo na záznam v daném zdroji.

NKlink v praxi

Jak může vypadat implementace tohoto nástroje? Ukažme si to na příkladu [databáze národních](#)

[autorit ČR](#) [11], spravované v systému Aleph. Webové rozhraní databáze nabízí ve standardním zobrazení autoritních záznamů Další informace nad rámec autoritního záznamu formou odkazů na stránku na Wikipedii, položku ve Wikidatech, záznam v [databázi ISNI](#) [12], [ORCID](#) [13] či [abART](#) [14], pokud o nich položka ve Wikidatech ví (viz příklad na obr. 1).

Záznam 1 z 1

◀ Předchozí záznam   Další záznam ▶

Ident. číslo	jk01151961
Záhlaví	● Zahradník, Rudolf, 1928-2020
Místo narození	Bratislava, Slovensko
Související země	Česko
Oblast působení	fyzikální chemie ; elektrochemie
Profese	chemici ; vysokoškolští učitelé
Jazyk	čeština
Biogr./Hist. údaje	Narozen 20. 10. 1928 v Bratislavě, zemřel 31. 10. 2020. Ing., DrSc., profesor chemie, práce z oboru fyzikální chemie a elektrochemie, bývalý předseda Akademie věd ČR.
Zdroj	PNP-LA www(Wikipedie, otevřená encyklopedie), cit. 1. 11. 2020 - datum úmrtí, viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Rudolf_Zahradník
Další informace	 Wikipedie (Rudolf Zahradník)
	 Wikidata
	 ISNI
	 abART
System. číslo	000042827

Další informace:

[https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000042827&local_base=AUT]

◀ Předchozí záznam   Další záznam ▶

[15]

Obr. 1: Příklad zobrazení jmenného autoritního záznamu s odkazy generovanými pomocí NKlinku (zdroj: https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000042827&local_base=AUT [16], získáno 2022-08-01)

NKlink se dá využít nejen pro jmenné autority, ale např. i pro autority geografické, viz obr. 2:

Záznam 1 z 1

◀ Předchozí záznam ▶ Další záznam ▶

Ident. číslo	ge118011
Záhlaví	● Praha (Česko)
Kód geogr. oblasti	e-xr--- e-xr-pg
Odkaz. forma	Prag (Česko) Prague (Česko) Praga (Česko) Puraha (Česko) Velká Praha (Česko) Královské hlavní město Praha (Česko) Praag (Česko) Prago (Česko)
Asoc. termín	obléhání Prahy (1648 : Praha, Česko) obléhání Prahy (1757 : Praha, Česko) Praha (Česko : kraj) Praha (Česko : oblast) Pražská památková rezervace (Česko) Královská cesta (Praha, Česko)
MDT	● (437.311) ● (437.10)
Angl. ekvivalent	Prague (Czechia)
GPS	50°5'16.1"N, 14°25'13.7"E Zobrazit na mapě
Biogr./Hist. údaje	Hlavní město.
Hierarch. tříd.	Česko -- Praha (Česko : kraj) -- Hlavní město Praha -- Praha
Zdroj	www(Adresy ČR-MVČR) www(Wikipedie, otevřená encyklopedie)
Další informace	Databáze sídelních lokalit Čech Moravy a Slezska Wikipedie (Praha) Wikidata ISNI
Status	správní celek
Systém. číslo	000118011

Další informace:

[https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000118011&local_base=AUT]

◀ Předchozí záznam ▶ Další záznam ▶

[17]

Obr. 2: Obohacený záznam geografické autority v bázi národních autorit (zdroj: https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000118011&local_base=Geo [18], získáno 2022-03-22)

Využití nástroje NKlink je poměrně široké a záleží na možnostech správců jednotlivých databází. Příklady využití a další informace k NKlinku najdete v [příspěvku na blogu spolku Wikimedia ČR](#) [19].

Čerstvým přírůstkem je využití v katalogu Národní technické knihovny ve vyhledávacím nástroji VuFind. Ukažme si, jak může také vypadat záznam obohacený o propojení generované prostřednictvím NKlinku, viz obr. 3.

Zahradník, Rudolf, 1928-2020

Biografické údaje: Narozen 20.10.1928 v Bratislavě, zemřel 31. 10. 2020. Ing., DrSc., profesor chemie, práce z oboru fyzikální chemie a elektrochemie, bývalý předseda Akademie věd ČR.

Zdroj: PNP-LA
[www\(Wikipedie, otevřená encyklopedie\)](http://www(Wikipedie, otevřená encyklopedie)), cit. 1. 11. 2020

Další informace:

Publikace dané osoby **16**

Publikace o dané osobě **2**

Metadata

[20]

Obr. 3: Obohacený jmenný autoritní záznam z katalogu Národní technické knihovny (zdroj: <https://vufind.techlib.cz/Authority/Record?id=jk01151961> [21], získáno 2022-03-22)

Nástroj NKlink je využitelný nejenom „navenek“ v uživatelském rozhraní databází, ale lze ho implementovat i „uvnitř“ v administrativním rozhraní jako pomocný nástroj při úpravách především jmenných autoritních záznamů, kdy přes propojení identifikačního čísla autority lze nastavit generování vybraných identifikátorů přímo do autoritního záznamu včetně kontrolního linku.

Využití NKlinku k odhalování nepřesností v datech

Díky odkazům generovaným z NKlinku ve webovém rozhraní báze národních autorit mohou být zviditelněny některé nesrovnalosti, které plynou z nesprávného přiřazení identifikačního čísla autority položce ve Wikidatech. Markantní je to zejména u osob stejného jména. Proto se může stát, že identifikátor autoritního záznamu pro publicistu JK je ve Wikidatech uvedeno u jeho jmenovce hokejisty JK, který nemá autoritní záznam, ale zato má heslo na Wikipedii. To se pak může díky NKlinku objevit u autoritního záznamu publicisty. Na podobné nesrovnalosti zpravidla přijde jen bedlivé oko knihovníků či uživatelů autoritní báze. Oprava v tomto případě spočívá na straně Wikidat. Automatizovaná cesta není zatím plně funkční. Chybu je možné hlásit také prostřednictvím správy autoritní báze na e-mailu authority@nkp.cz [22].

Závěrem

Možnosti nástroje NKlink obohacují autoritní záznamy a přinášejí přidanou hodnotu uživatelům databází. Použití nástroje má celou řadu variací a je jen na správcích databází či katalogů, které z nich a jakým způsobem uvedou v život. Vše potřebné (včetně dokumentace) najdete na zmiňované adrese <https://nklink.toolforge.org/> [10].

Doufáme, že se využití nástroje bude zvyšovat a přibudou nové instalace a nové zkušenosti.

URL zdroje: <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2022-rocnik-31-cislo-2/nastroj-nklink-obohati-autoritni-zaznamy>

Odkazy

- [1] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2022-rocnik-31-cislo-2/nastroj-nklink-obohati-autoritni-zaznamy>
- [2] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/autori/stastna-petra>
- [3] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2022-rocnik-31-cislo-2>
- [4] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/rubriky/trendy-v-knihovnach>
- [5] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/narodni-knihovna-cr>
- [6] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/wikidata>
- [7] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/wikimedia-cr>
- [8] <https://www.wikidata.org/>
- [9] <https://cs.wikipedia.org/wiki/Wikipedista:Mormegil>
- [10] <https://nklink.toolforge.org/>
- [11] <https://aut.nkp.cz/>
- [12] <https://isni.org/page/search-database/>
- [13] <https://orcid.org/>
- [14] <https://cs.isabart.org/>
- [15] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/906/stastna1.png>
- [16] https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000042827&local_base=AUT
- [17] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/906/stastna2.png>
- [18] https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000118011&local_base=Geo
- [19] <https://blog.wikimedia.cz/2020/10/12/nklink-novy-nastroj-propojujici-wikidata-se-svetem-narodnich-autorit/>
- [20] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/906/stastna3.png>
- [21] <https://vufind.techlib.cz/Authority/Record?id=jk01151961>
- [22] <mailto:authority@nkp.cz>